

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Герасименко Ірина Олександрівна

кандидат економічних наук,

Білоцерківський національний аграрний університет

ORCID: 0000-0002-7829-8009

Степченко Владислав В'ячеславович

магістрант, Білоцерківський національний аграрний університет

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/5763/>

Управління фінансовим станом підприємства є одним із найбільш значимих функціональних напрямів системи фінансового менеджменту, що тісно пов'язана з іншими системами управління. Безперечно, управління фінансовим станом органічно входить до загальної системи управління підприємством, відображає всі відносини, що належать до сфери фінансової діяльності підприємства. Управління фінансовим станом торговельного підприємства в сучасних умовах має свої особливості, зумовлені швидкими змінами в економічному середовищі, технологічними інноваціями та глобалізацією ринків. Наведемо основні особливості, які варто враховувати:

1. Гнучкість у фінансовому плануванні. Сучасні ринки є дуже динамічними, і торговельні підприємства мають постійно адаптуватися до змін попиту, конкуренції та макроекономічної ситуації. Це вимагає гнучкого фінансового планування, яке дозволяє швидко змінювати стратегії залежно від умов ринку. Планування включає моніторинг ринкових тенденцій, коригування запасів товарів та інвестиційні рішення.

2. Оптимізація оборотного капіталу. Ефективне управління оборотним капіталом є ключовим для торговельного підприємства. Воно повинно мати достатньо ліквідних активів для виконання короткострокових зобов'язань (оплати постачальникам, зарплати персоналу, оренди тощо), але не допускати надмірної акумуляції грошових коштів, які могли б бути спрямовані на розвиток або інші активності.

3. Управління ризиками. В сучасних умовах управління ризиками стає ще важливішим через коливання валютних курсів, зміни в податковому законодавстві, політичну нестабільність або зміни в поведінці споживачів. Ризики можуть бути як зовнішніми (конкуренція, інфляція, політичні конфлікти), так і внутрішніми (неефективне використання ресурсів, недостатня стратегічна орієнтація). Підприємства повинні активно використовувати фінансові інструменти для хеджування ризиків, наприклад, страхування, форвардні контракти тощо [1].

4. Автоматизація фінансових процесів. Технологічні рішення, такі як ERP-системи (Enterprise Resource Planning) або спеціалізовані програми для обліку, дозволяють значно оптимізувати управління фінансовими процесами.

Автоматизація бухгалтерського обліку, управління запасами, звітності і моніторингу ключових фінансових показників допомагає торговельним підприємствам швидко реагувати на зміни, підвищує точність даних і знижує ризик людських помилок.

5. Електронна комерція та омніканальність. Розвиток онлайн-торгівлі значно впливає на управління фінансовим станом торговельних підприємств. Омніканальна стратегія (поєднання офлайн- і онлайн-каналів продажу) вимагає інвестування в нові технології, інфраструктуру для логістики, а також у безпеку даних і персоналізоване обслуговування клієнтів. При цьому важливо балансувати між інвестиціями в інновації та підтриманням фінансової стійкості [2].

6. Контроль витрат та ефективність. Зниження витрат та підвищення операційної ефективності є критично важливими в умовах високої конкуренції. Торговельні підприємства повинні регулярно аналізувати свої витрати, виявляти неефективні процеси та оптимізувати їх. Це може включати оптимізацію ланцюгів постачання, скорочення зайвих запасів або впровадження нових технологій для скорочення витрат.

7. Фінансовий аналіз та прогнозування. В умовах невизначеності торговельні підприємства повинні приділяти особливу увагу аналізу фінансових показників і прогнозуванню майбутніх доходів і витрат. Використання сучасних методів аналізу, таких як стрес-тестування, прогнозування грошових потоків та аналіз чутливості, допомагає керівникам приймати більш обґрунтовані рішення.

8. Кредитування та фінансові інструменти. Управління фінансовим станом також пов'язане з ефективним використанням кредитних ресурсів та інших фінансових інструментів. В умовах обмеженого фінансування важливо правильно розподіляти кошти між короткостроковими і довгостроковими проектами, а також обирати оптимальні джерела фінансування (банківські кредити, лізинг, залучення інвесторів).

9. Соціальна відповідальність та сталий розвиток. Сучасні тенденції вимагають від торговельних підприємств не лише фінансової ефективності, але й дотримання принципів сталого розвитку. Це включає відповідальне ставлення до екології, соціальну відповідальність перед співробітниками та суспільством. Дотримання цих принципів може впливати на репутацію підприємства і, як наслідок, на його фінансові показники.

Управління фінансовим станом торговельного підприємства в сучасних умовах вимагає від керівництва високої гнучкості, ефективного планування, управління ризиками та впровадження новітніх технологій. Підприємства, що здатні швидко адаптуватися до змін, підвищувати ефективність та контролювати свої фінансові ресурси, мають більше шансів на успішний розвиток та стабільність на ринку.

Список літератури:

1. Томашук І. Управління фінансовими ризиками підприємства як складова забезпечення сталого функціонування суб'єкта економіки. Економіка та суспільство. 2022. №39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-64>
2. Горбовий А. Ю. Інноваційна модернізація менеджменту в умовах глобальної нестабільності : монографія / за заг. ред. А. Ю. Горбового; М. О. Кужелев, С. В. Онишко, В. І. Куценко, А. А. Олешко, М. В. Гусятинський, А. А. Халецька [та ін.]; УДФСУ. Ірпінь-Білосток, 2018. 305 с.

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МАЛИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ

Грицун Борис Миколайович

аспірант, Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

Науковий керівник: Томарева Вікторія Валеріївна

доктор економічних наук, доцент,

Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/5750/>

Вступ

Малі форми господарювання (МФГ) на сільських територіях України мають стратегічне значення для продовольчої безпеки, забезпечуючи 50% сільськогосподарської продукції, зокрема овочі, м'ясо та молоко. Проте виклики, такі як обмежений доступ до фінансування, недостатня інфраструктура та ринкова нестабільність, гальмують їхній розвиток.

Сучасний стан малих форм господарювання

Малі форми господарювання (МФГ) відіграють важливу роль у аграрній економіці України, забезпечуючи близько 50% від загального обсягу сільськогосподарського виробництва. Основними формами є фермерські господарства, сімейні ферми та кооперативи. Наприклад, у 2021 році на фермерські господарства припадало понад 20% виробництва молока та 30% овочів. Однак продуктивність залишається нижчою, ніж у великих агрохолдингів через нестачу фінансування та технологій.

Малі господарства також є важливими з соціальної точки зору, адже створюють робочі місця на селі, знижують міграцію та зберігають сільську інфраструктуру. Але вони зіштовхуються з численними викликами, такими як:

1. Фінансова недостатність: За даними Державної служби статистики України, понад 70% малих господарств не мають доступу до кредитів або стикаються з високими відсотковими ставками, що обмежує їхні інвестиції в